

2018/19

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA

Albert García

Eric Marín

Tutora: Rosa Mª Sánchez

Àmbit Social

Volem agrair l'ajuda de diferents persones que han fet possible aquest treball perquè la seva cooperació ha sigut important per al seu desenvolupament: En primer lloc, agrair a la nostra tutora Rosa Mª Sánchez que ens ha ajudat durant tot el treball. Agrair al professor Fran Fernández per l'inici del estudi. També agrair el suport del cos de Policia Local de Sta. Perpètua, d'en Josep Bonilla i finalment agrair a la Montse Pagès.

Índex

Introducció	2
1. Història	4
1.1. Breu pas per la història	4
1.2. Cossos d'Espanya	14
1.2.1. Tipus	14
1.2.2. Història dels cossos de seguretat	16
2. Mossos d'Esquadra	23
2.1. Història	23
2.2. Plantilla actual Mossos d'Esquadra	26
3. Els cossos de Santa Perpètua	28
Introducció de Santa Perpètua	28
3.1. Característiques dels cossos de seguretat	30
4. La nostra policia	32
4.1. Un dia de la feina d'un policia local	32
4.2. Com és la nostra policia local	34
4.3. Com veiem la nostra policia	37
Conclusions	40
Webgrafia	42
Bibliografia	47
Índex de figures	48
Annex 1	50
Annex 2	52
Annex 3	54
Annex 4	56
Annex 5	58
Annex 6	59
Annex 7	60
Annex 8	61

Introducció

En aquest estudi parlarem sobre el treball policial vist amb una perspectiva de gènere, veurem les funcions i càrrecs que tenen l'home i la dona dins del cos. El nostre projecte constarà d'una part teòrica en la qual hi farem una breu introducció històrica, partint de les civilitzacions clàssiques i els seus models d'exèrcit des dels posteriors orígens dels cossos policials i a més a més explicarem els cossos policials d'Espanya, per acabar centrant-nos en els cossos de seguretat del nostre poble.

Aquest tema ens sembla interessant degut a que familiars nostres han pertangut als cossos de seguretat i ens han despertat un interès de cara a saber més sobre el seu treball; a aquest fet hem d'afegir que al veure que molts nens quan són petits volen ser policies i les nenes no es fixen tant ens fa qüestionar la raó per la qual es mostra aquesta diferència tan gran i més endavant quan van creixent la seva forma de veure la policia va canviant a mesura que veuen les notícies o diaris. Com actualment hi ha moltes actuacions que tenen a veure amb els cossos de seguretat ja sigui a manifestacions, atemptats, etc., es veuen gran varietat de notícies i diferents pensaments de la societat sobre els cossos de seguretat i ens agradaria saber a què es deuen els diferents pensaments, encara que la nostra opinió inicial és què són deguts a les diferents informacions que arriben a la gent com per exemple els diferents diaris que moltes vegades mostren visions molts diferents del mateix fet i això creiem que acostuma a encaminar la opinió que té la gent que no coneix realment la policia.

Amb aquest treball volem aconseguir tres objectius:

El **primer objectiu** és conèixer les diferències entre l'exèrcit i la policia de manera que veurem durant la història les diferents funcions de cadascun i veure com es triga molts segles a aparèixer una policia de servei al ciutadà.

El **segon objectiu** és saber si la policia és de proximitat o encara manté el caràcter repressiu. Aquest aspecte serà estudiat amb l'anàlisi de la policia local de Santa Perpètua.

El **tercer objectiu** que té el nostre estudi és la posició de la dona, des dels seus inicis en els cossos de seguretat fins a l'actualitat i veure si ha canviat la seva manera de fer les tasques o si hi ha diferències únicament per qüestió de gènere.

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA

Aquest treball consta de dues parts; la primera és un breu recorregut per la història des de l'època clàssica fins els nostres dies, fent especial menció a la creació i història dels Mossos d'Esquadra; i en segon lloc un estudi de la nostra policia, on centrem la finalitat del nostre treball.

La metodologia emprada en aquest estudi és la recerca bibliogràfica, diverses entrevistes i també una enquesta. A l'escola de policia de Mollet hem trobat bibliografia especialitzada que hem pogut utilitzar. Per la part pràctica hem entrevistat a diferents membres del cos de policia local de Santa Perpètua i també hem realitzat una enquesta a habitants del municipi. També hem fet una recerca a internet per trobar des d'articles especialitzats fins a dades estadístiques.

1. Història

1.1. Breu pas per la història

Comencem aquest treball amb una breu passejada per les grans etapes de la història (Món Clàssic, Edat Mitjana, Edat Moderna i Edat Contemporània), revisant els principals aspectes dels cossos de seguretat, o d'atac i defensa, que són les funcions que tenien els cossos armats. Parlem d'exèrcits i no de policies, perquè en aquell moment el concepte de policia no existia, directament l'exèrcit s'ocupava de qualsevol tasca de seguretat i en cap moment d'ajuda a la ciutadania i per descomptat cap paper de les dones dins d'aquest món.

Grècia i Roma

En l'època micènica (aquesta representa la primera Civilització avançada de la Grècia continental) els exèrcits tenien un caràcter aristocràtic. El paper decisiu el realitzaven els nobles guerrers, que es dirigien al camp de batalla en carros i s'enfrontaven en ordre dispers. El nombre dels soldats comptava molt poc.

A partir del segle VIII aC es va produir una revolució en el terreny militar que consisteix en què tots els ciutadans han de prestar servei militar; les classes de cens superior proporcionaven la cavalleria i la infanteria pesada, mentre que la infanteria lleugera era armada a costa de l'Estat, sent l'hoplita (que es defensa amb *hoplon*, escut), el cor de l'exèrcit grec. Això es produeix amb el naixement de la polis i per efecte de la transposició al camp de batalla dels valors de solidaritat cívica de les noves institucions democràtiques (Grècia és el bressol de la democràcia). El sistema de reclutament varia segons les polis (ciutats-estat). Tots els ciutadans haurien de prestar el servei militar, però, en les crisis, es reclutaven tota mena de ciutadans i també esclaus.

Figura 1. Hoplita grec.

El primer exèrcit professional estable es va constituir a Roma.

“Els romans van adoptar la falange hoplítica, probablement introduïda en Itàlia pels colonitzadors grecs. Els hoplitas eren llancers fortament armats, amb l’hoplon, casc de bronze, cuirassa, una llança per carregar o punxar (no per a ser llançada) i una espasa per tallar o clavar.”¹

Hi ha una característica interessant dels romans que cal destacar i és que sempre van confiar àmpliament en soldats aliats com a complement dels seus exèrcits. En general eren coneguts amb el nom de *auxilia*, donat que ajudaven i donaven suport a les legions ciutadanes. Hi havia una clara l'existència de tres categories de reclutes: voluntaris (*voluntarii*), obligatoris (*lectii*) i substituïts (*vicarii*).

Hem passat d'una professió militar de les classes propietàries, a una institució permanent i depenent de l'estat. *“A la mort del primer emperador de Roma, August, l'any 14 d.C., l'exèrcit romà s'havia convertit en una institució permanent i completament professional. El cor de l'exèrcit segueixen sent les legions, moltes de les quals existeixen durant segles”².*

Figura 2. Octavi August el primer emperador romà.

En aquest període, les funcions de l'exèrcit, eren tant la vigilància i defensa del propi territori, com la conquesta de nous territoris, però en cap moment es focalitza el servei al

¹GOLDSWORTHY, Adrian, *El ejércitoromano*(pàg 21-22)

²GOLDSWORTHY, Adrian, *El ejércitoromano* (pàg 49, 50,55 i 76)

ciudadà. Era per reprimir els incompliments de lleis, persecució de delictes, però sempre al servei de la classe dominant.

La dona era una eterna menor, que no posseïa ni drets jurídics ni polítics. Tota la seva vida havia de romandre sota l'autoritat: primer el seu pare, després el seu marit, el seu fill si era vídua o el seu parent més proper. Les dones estaven a casa fent tasques i cuidant dels fills, i gairebé no sortien; la dona es veia més com ama de casa i l'home era l'encarregat de treballar com a soldat o al camp.

Edat Mitjana

Durant l'Edat Mitjana, encara no es parlava de cossos policials sinó que el més semblant era l'exèrcit, com a l'etapa anterior.

La part més important de les guerres medievals radicava en la presa i el control dels castells, ja que en aquests es requeria la defensa de les terres, a més del control de la població dels voltants, però les ciutats també van fortificar els seus murs amb el seu creixement, i així, en la Baixa Edat Mitjana, la defensa i conquesta d'aquestes va resultar molt més important que controlar els castells, com es pot veure a la imatge 3.

Figura 3. Representació d'una conquesta de castells.

En cas de declaració de guerra, el rei convoca els cavallers i els demana ajuda militar. Els cavallers i els seus vassalls hi acudeixen amb les tropes i formen una mainada. Quan la guerra s'acabava, nobles i guerrers tornaven als feus fins al proper requeriment reial. Els nobles guerrers lluitaven a cavall, i com a armes portaven una llança, l'escut, l'espasa i la maça. Els fills dels nobles començaven la seva educació militar ja des de petits, servien

de patges i escuders d'un noble important, amb el qual aprenien les diferents tècniques de combat i quan arribaven a la majoria d'edat, es convertien en cavallers després d'una cerimònia específica. Els nobles havien d'estar sempre preparats per anar a la guerra i per això s'entrenaven contínuament. Una de les formes més comuns d'entrenament en aquest període eren els tornejos, combats que, malgrat que no eren a vida o mort, resultaven molt importants per guanyar prestigi i respecte.

Normalment, aquesta cavalleria s'organitzava en tres cossos o divisions:

Un cavaller medieval era generalment un soldat muntat i cuirassat, sovint relacionat amb la noblesa o la reialesa, encara que els cavallers també podien provenir de les classes més baixes, i fins i tot podien ser persones lliures.

La cavalleria pesada, armada amb llances i un variat assortiment d'armes de mà, va exercir un paper important en les batalles de l'Edat Mitjana. La cavalleria pesada consistia en cavallers rics i nobles que es podien permetre l'equip.

La cavalleria lleugera consistia generalment en els homes armats més lleugers, que podien tenir llances, javelines o armes de projectil, com ara arcs o ballestes.

Les principals funcions de l'exèrcit eren orientades a atacar, conquerir i defensar territoris. En cap moment es veu reflectida cap acció a favor de la població. No es veia necessària la creació d'un cos policial per exercir algunes de les tasques que podia realitzar l'exèrcit.

Quan hi havia revoltes al camp eren les tropes dels senyors feudals les que actuaven com a força repressora, mentre que a les ciutats era el propi exèrcit qui s'ocupava de reprimir els aldarulls com per exemple, quan hi havia una acusació d'heretgia, els ciutadans eren els primers a manifestar-ho i després arribava l'exèrcit per condemnar a mort a l'heretge.

Les dones a l'Edat Mitjana, tenien vides ben diferents segons l'estament i la funció a les que estiguessin destinades, però en general tenien un rol inferior respecte a l'home, quedant relegades a la llar o a la vida religiosa. Per aquesta raó les dones no formaven part de l'exèrcit.

Edat Moderna

L'exèrcit a l'Edat Moderna va donar lloc a la creació de vaixells per combatre a les guerres navals que milloren amb la incorporació de l'artilleria i de millores tècniques en la navegació com la capacitat de maniobra ràpida i de la propulsió a rem. Durant les guerres, els exèrcits, formats en gran part per mercenaris, actuaven de manera molt agressiva, produint saquejos i sense cap mirament envers la població, com es pot veure en alguns documents de l'època: *“Els soldats ja havien llançat al forn un pagès que havien fet presoner i es dedicaven a esclafar-lo sense ni tan sols tenir en compte si s'havia confessat”*³

Figura 4. Representació guerres navals Edat Moderna.

Durant l'Edat Moderna tampoc existeix un cos de policia encarregat d'ajudar al ciutadà, però si calia defensar l'ordre públic en cas de protestes sí que hi havia cossos de policia.

Els principals cossos de policia són:

- El **Corregidor**: Els corregidors eren enviats pel rei a un lloc determinat només quan intervinguessin circumstàncies especials com ara aldarulls o alteracions de l'ordre públic, que o presència, i per un temps determinat.
- El **Cos d'Invàlids**: A aquest cos podien optar com a possibles candidats, els que amb només deu anys de servei actiu i honrat, patissin malaltia o impediment per al normal compliment de les seves obligacions castrenses, i per descomptat aquells que haguessin quedat impeditos i mutilats en acció. Aquests contingents eren destinats a unes residències i unes tasques fixes, entre les quals s'inclouïa la custòdia de fortaleses i llocs reals i el manteniment de la seguretat i ordre ciutadà.

³H.J.C. VON GRIMMELSHAUSEN, *L'aventurer Simplicissimus* (1669)

· Els **Mossos d'Esquadra**: Els Mossos d'Esquadra com a força policial estatitzada va jugar un important paper com a força auxiliar de l'exèrcit en les funcions bèl·liques i d'ordre públic, a més de desenvolupar certes tècniques investigadores i repressores pròpies, encara que amb la lògica absència d'una depurada especialització funcional.⁴

Les dones a l'Edat Moderna s'encarregaven d'educar als seus fills/es i se'ls ensenyava els oficis domèstics. Comencen a educar-se, però sempre sota les condicions de bona esposa i mare, impartint-les únicament els coneixements bàsics de filat, cocció d'aliments i altres labors. Evidentment, l'educació en els temes de la llar també depenia de l'estament social. Amb la mentalitat de l'època era impensable la idea d'una dona armada o una dona amb una funció pública.

Edat Contemporània

Amb la Revolució Francesa s'inicia l'Edat Contemporània i és a l'inici d'aquesta revolució quan es crea la milícia ciutadana, anomenada **Guàrdia Nacional**, un model que es va estendre a tot el territori francès. La Guàrdia Nacional va existir sense interrupció de 1789 a 1871, i va ser dissolta definitivament a conseqüència del seu protagonisme revolucionari durant la Comuna de París. El 13 de juliol de 1789, l'ajuntament de París va decidir crear una guàrdia parisenca popular per controlar la revolta. Molts voluntaris procedents dels mitjans burgesos i artesanals es van presentar espontàniament, però les autoritats no disposaven encara d'armament per dotar els guàrdies i garantir la seva eficàcia. Aquesta nova guàrdia va jugar un paper important al dia següent, data de la presa de la Bastilla. Durant la Comuna de París de 1871 va ser simplement l'autoritat local la que va exercir el poder a la ciutat durant dos mesos de la primavera del 1871. No obstant això, les condicions en què va ser formada, els seus decrets controvertits i el seu cruel final, en fan de la Comuna de París un dels més importants episodis polítics de l'època (30.000 executats, 38.000 empresonats i 7.000 deportats).

La funció dels Guàrdies Nacionals era la de mantenir l'ordre i de garantir l'obediència a les lleis. Podien dissoldre "qualsevol revolta popular i agrupament sediciós", arrestar i lliurar a

⁴LAZÚEN ALCÓN, Mª Piedad, *Cuerpos de Policía y seguridad ciudadana en España: Situación actual y perspectivas de futuro*(pàg 21,25 i 26).

la justícia "els culpables d'excessos i de violències", i emprar "la força de les armes" en el marc de la llei marcial o de la llei sobre "l'acció de la força pública".

Figura 5. Dibuix Guàrdia Nacional.

Els caps de la Guàrdia Nacional no podien prendre cap iniciativa. Només intervenien quan els seus serveis eren requerits oficialment, i només es podia demanar la seva intervenció quan els efectius disponibles no eren suficients. Els comandants havien d'executar les ordres d'intervenció sense discussió, però podien sol·licitar que se'ls lliurés per escrit. Sense petició legal, els oficials no podien reunir a les seves tropes, i sense ordres dels seus superiors, els ciutadans no podien prendre les armes. Se'ls prohibia assistir amb armes a qualsevol reunió electoral o política.

La Guàrdia Nacional tenia unes funcions de seguretat i ordre públic molt limitades, que es troben ben allunyades de les àmplies funcions de garantia del benestar i la convivència de la societat que avui tenen assignats els cossos de Policia a Espanya, i més encara en el cas de la Policia Local, que trobarem més endavant en l'apartat de Policia Local o Municipal.

En aquesta època hem volgut destacar la Guàrdia Nacional Francesa per ser el principal exemple de cos policial que té una funció d'ajuda a la ciutadania i no només de força repressiva, però en tots els països continuen existint exèrcits formats per milícia obligatòria, a vegades voluntaris i també per mercenaris, que tenen com a funció la conquesta, la defensa i/o la repressió dels moviments liberals, molt freqüents en el segle XIX.

En Espanya, durant el segle XIX s'originen els actuals cossos de Policia Nacional i Guàrdia Civil. La creació, característiques i funcions d'aquests es comenten al capítol corresponent als cossos de Seguretat d'Espanya.

Respecte a les dones al s. XIX la vida d'elles està més apartada de l'àmbit social i per descomptat dels cossos de seguretat que a les altres èpoques, però trobem algun exemple de dona que va tenir un paper important en la defensa militar, és Agustina d'Aragó. Aquesta dona va néixer a Reus el 4 de març de 1789 i va morir a Ceuta el 29 de maig de 1857 i va ser una defensora de Saragossa en la Guerra de la Independència espanyola.

A continuació exposem una taula on comparem la dona del s. XIX i la dona de l'actualitat, cal destacar que totes les condicions d'igualtat donades a l'actualitat són teòriques, ja que la realitat mostra que sovint no hi ha una igualtat salarial o de rols a la llar.

LA DONA DEL SEGLE XIX I L'ACTUAL	
Segle XIX	Actualitat
Considerada políticament incapaç	Políticament capaç
Condiciones de treball un 60% pitjors	Condiciones de treball parcialment similars
Formació escolar inferior	Formació escolar igualitària
Rol de mare	Eliminació del rol de dona de llar
Salaris un 50% inferiors	Salaris "suposadament" igual al dels homes
Increment de la seva incorporació al món laboral	Major incorporació al món laboral

Figura 6. Taula amb comparació de les dones del s. XIX amb l'actualitat.

En el segle XX cal destacar que han existit exèrcits molt poderosos, sobretot a les dues Guerres Mundial. Destaquem els de la Segona Guerra Mundial amb el rearmament

d'Alemanya, l'URSS i també els EEUU. A part dels exèrcits també han existit cossos paramilitars amb finalitats repressives com per exemple: el camises negres de Mussolini, o els camises pardes.

Espanya Contemporània

Quan va arribar al poder Ferran VII va decidir crear un cos de policia, el qual el va encomanar al recentment nomenat Superintendent Manuel d'Arjona, i les directrius havien d'encaminar-se a la creació d'un cos de policia fort i eficaç en què les seves competències serien àmplies i ben delimitades. D'aquesta manera, la Policia General del Regne quedava estructurada de la següent manera:

- Un Superintendent General dependent del Ministeri de Gràcia i Justícia, que a la vegada era el Cap de Policia de Madrid.
- Un Intendent que, sota les ordres del superintendent, es distribuïa en cada una de les restants províncies, que al seu torn es dividien en categories, segons la seva importància, i a elles corresponien altres tres classes d'intendents.

Al marge d'aquesta organització oficial existia una altra paral·lela anomenada "Policia Secreta", la principal missió de la qual era recaptar informació. Al costat d'aquesta, existia també "l'alta policia" dedicada a tasques d'espionatge.

No obstant això, durant els següents anys la Policia espanyola va patir diferents reorganitzacions, com va passar en els anys 1858, 1863 i 1868. Des de la dècada de 1850 la policia va començar a desplegar la seva activitat en l'àmbit urbà. A partir de 1870, durant el Sexenni Revolucionari la secció de la policia encarregada de la seguretat pública va ser uniformitzada i militaritzada i va passar a denominar-se cos d'Ordre Públic. Un altre canvi important va ser que des de 1863 van funcionar en el si de la policia dels facultatius forenses, 5 especialistes de la medicina legal i forense que van constituir una primitiva policia científica. El Reial decret del 18 d'octubre de 1887 va aprovar el reglament dels cossos de Seguretat i Vigilància, el que va constituir un fet important perquè va suposar dotar d'una estructura orgànica clara a aquests dos cossos que havien funcionat anteriorment sense aquesta estructura clara.

Durant la Segona República es va crear la Guàrdia d'Assalt, anomenada de forma oficial com a Cos d'Assalt. Va ser un cos policial espanyol amb l'objectiu de disposar d'una força

policial pel manteniment de l'ordre públic i que fos de provada fidelitat al règim republicà. Durant la Guerra Civil concretament al bàndol republicà les dones, sovint joves sense càrregues domèstiques ni familiars, que empeses per la necessitat instantània de combatre el feixisme es dirigiran, fusell en mà, al costat dels seus companys a primera línia de la guerra, en un moment així no podia haver-hi diferències entre sexes en la lluita contra l'enemic.

Si parlem de les dones, cal destacar que també van ser víctimes de la repressió franquista. Més de 100 dones van ser sentenciades a mort pels consells de guerra i executades, bona part d'elles a Madrid i a Andalusia.

La política del règim franquista sobre les dones va suposar un enorme retrocés respecte de la República, ja que es va proposar imposar el model de família catòlica tradicional basat en la total subordinació de la dona al marit i tornar a reduir-les a l'àmbit domèstic, retorn de la dona a la llar. Així es va dificultar el seu accés a l'ensenyament i a la vida professional i laboral i es van abolir o restringir els seus drets tant en l'àmbit públic com en el privat.

Amb el pas del temps, després de l'època franquista, més concretament el 1979, a Espanya la Policia Nacional va ser la pionera en la incorporació de dones. Al juliol d'aquell any, 42 inspectores juraven el càrrec en el que llavors s'anomenava Cos Superior de Policia.

L'1 d'octubre de 1979 va graduar-se la primera promoció que incloïa dones a la Guàrdia Urbana de Barcelona. Aquesta promoció va ser de 20 dones i 124 homes. Aquestes dones van ser agrupades en una sola unitat i van tenir assignades unes funcions molt específiques, destinades al trànsit.

El 1986 es van graduar les primeres 43 dones als Mossos d'Esquadra. Era la segona promoció per accedir al cos i la primera en què es podien presentar les dones. Amb motiu del 8 de març, Dia Internacional de les Dones, on es commemora la lluita de la dona per

la seva participació, en peu d'igualtat d'oportunitats moltes vegades menors davant les de l'home, es recorden aquelles dones que van arribar a ser policies fa més de 30 anys.

1.2. Cossos d'Espanya

1.2.1. Tipus

- Dependents del Govern de la Nació:

Es refereix únicament a les forces de seguretat de l'Administració General de l'Estat: Són la Guàrdia Civil i la Policia Nacional.

- Policies dependents de les Comunitats Autònomes:

En algunes Comunitats Autònomes existeixen cossos de policia autonòmica dependents del govern autònom. Són els Mossos d'Esquadra (Catalunya), l'Ertzaintza (País Basc), la Policia Foral de Navarra i la Policia Canària.

- Policies locals:

Són la Policia Local, Municipal o la Guàrdia Urbana. Volem destacar la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) i la Policia Municipal de Madrid per ser les principals ciutats del territori espanyol. No hi ha diferència entre Policia Local i Guàrdia Urbana, la definició és la mateixa, simplement hi ha diferents denominacions, en funció del criteri històric. Les funcions entre diferents municipis són distintes, alguns tenen funcions més àmplies i altres més restringides, encara que durant els anys s'han anat equilibrant.

DIFERENTS COSSOS DE SEGURETAT A ESPANYA			
Nom cos	Funcions	Efectius	Àmbit territorial
Cos Nacional de Policia 	Investigacions penals, terroristes, judicials, de immigració i ordre públic	65.000	Territori Estatal
Guàrdia Civil 	Institut armat que depèn del Ministeri de l'Interior i del Ministeri de Defensa.	84.000	Territori Estatal
Ertzaintza 	Investigació, Seguretat Ciutadana, Oficina d'Intel·ligència i 1 unitat amb labors administratives.	8.000	Territori Basc
Mossos d'Esquadra 	Cos policial depenent de la Generalitat	17.000	Territori Català
Policia Foral de Navarra 	Complementa les labors de la Policia Nacional i Guardia Civil en comptes de substituir-les.	1.100	Territori de Navarra
Policia Canaria 	Complementa les labors de la Policia Nacional i Guardia Civil en comptes de substituir-les.	100	Territori Canari
Polícies Locals		65.000	Local o municipal

Figura 7. Taula amb diferents cossos d'Espanya que inclouen: Funcions, efectius i àmbit territorial.

1.2.2. Història dels cossos de seguretat

Cos Nacional de Policia

El 1824 el rei Fernando VII va voler posar a les ciutats seguretat i per aquesta raó va fundar l'antecedent de la Policia Nacional degut a la seva doble funció de:

- La primera funció que s'autodefineix amb la frase:

"Vetllar pel lliure exercici dels drets ciutadans, perseguint aquells que els vulneren i posant-los en mans de la Justícia en el termini de vuit dies, el més tard" ⁵

- La segona funció és la de vetllar pel servei públic de la seguretat.

El cos de Policia Nacional (CPN) o Policia Nacional era una institució regida per normes de tipus militar amb un cert caràcter civil. Durant l'època franquista eren anomenats "los grises", després "los maderos" i per últim "los pitufos" pel color blau (nom que encara s'utilitza).

El CPN va estar operatiu de 1978 fins a 1986 on es va unir al Cos Superior de Policia, per conformar l'actual Cos Nacional de Policia. El Cos Superior de Policia va ser una institució armada espanyola, creada durant el període de la Transició i antecessora de l'actual Cos Nacional de Policia. També va ser conegut col·loquialment com a Policia Secreta o simplement la Secreta. Se'ls va arribar a anomenar despectivament (sobretot dins del gremi policial) "els xapes", per la forma en la qual s'identificaven mostrant la placa.

Guàrdia Civil

Al 28 de març de 1844 es va produir el moment històric de la creació oficial de la Guàrdia Civil. Un cos destinat a protegir amb eficàcia a les persones i propietats. A l'estiu de 1844 es va iniciar el reclutament dels primers aspirants, molt superiors en nombre a les places oferides. Es va fer una selecció i després una instrucció dels nous guàrdies a les instal·lacions de l'Exèrcit de Madrid, a Leganés i Vicálvaro. El mateix estiu i davant els futurs oficials, el Duc d'Ahumada va pronunciar un discurs enèrgic en el qual l'essencial era que la Guàrdia Civil servís a Espanya i als espanyols independentment de la forma política que el país volgués adoptar. L'1 de setembre de 1844, va tenir lloc la presentació oficial del Cos amb una parada militar davant les autoritats on 1870 guàrdies van desfil·lar organitzats en les seves companyies i esquadrons fent gala d'imparcialitat i mostrant una

⁵ Article XVI de la Cédula de 1824

nova uniformitat en la qual era nota distintiva un original barret de tres pics d'origen francès: el tricorni (Figura 8), que amb el temps es convertiria en un dels símbols representatius de la Guàrdia Civil i del nostre país.

Figura 8. Tricorni de la Guàrdia Civil.

El 9 d'octubre de 1844, es va aprovar el Reglament per al Servei de la Guàrdia Civil, on l'objecte primordial de la Institució era: *"la conservació de l'ordre públic, la protecció de les persones i les propietats i l'auxili que reclami l'execució de les lleis"*.⁶

El Reglament Militar de la Guàrdia Civil aprovat el 15 d'octubre, és elaborat pel Ministeri de la Guerra sota la protecció del Duc d'Ahumada i que determina l'organització del cos. Sorgeix el 20 de desembre de 1845, un document que constitueix l'autèntic codi moral de la Institució: la "Cartilla del Guàrdia Civil" que sintetitza els reglaments anteriors i que, amb alguna modificació, compon l'actual Reglament per al Servei de la Guàrdia Civil.

La Guàrdia Civil durant el segle XX deixa de formar part de les forces armades però manté la seva naturalesa com a cos militar. El 1959 es crea l'agrupació de trànsit de la Guàrdia Civil que donarà certa modernització dins del cos.

En l'actualitat la missió principal de la Guàrdia Civil és garantir la protecció dels ciutadans davant els actes delictius que els puguin amenaçar, assegurar el compliment de lleis portant davant la justícia a tothom que les incompleixi, defensar els drets i les llibertats i preservar la seguretat ciutadana. Destaquem que compten amb més de 2000 instal·lacions i amb un nombre d'efectius que supera els 80.000 efectius.

⁶http://www.guardiacivil.es/es/institucional/Conocenos/historiaquacivil/La_Fundacion.html

Figura 9. Duc d'Ahumada, fundador i director general de la Guardia Civil.

Mossos d'Esquadra

Van ser creats pel rei Felip V amb la doble finalitat de detenir als criminals i bandits que haguessin quedat pels pobles, camins i muntanyes a Catalunya i la d'acabar amb els partidaris austriacistes cap el final de la Guerra de Successió espanyola.

La primera vegada en què s'utilitzà el terme Mossos d'Esquadra va ser a 1719 a Valls, Tarragona, on tenien la funció de perseguir als austriacistes que van quedar a Catalunya. El fundador dels Mossos va ser Francisco Pio de Saboya i Moura i el primer cap dels Mossos va ser Pere Antoni Veciana i de Rabassa. La primera esquadra estava composta per un comandant primer, un comandant segon, catorze caps i cent cinc mossos.

Més endavant, parlarem més a fons de la seva història, aquesta només és una petita introducció.

Ertzaintza

El seu origen va ser al segle XIX com a conseqüència de la creació dels primers policies professionals. El motiu va ser la lluita contra els bandits.

Al finalitzar la Dictadura Franquista en 1982 el govern basc va crear l'Ertzaintza definitiva, encara que no és fins a 1995 que es responsabilitza de tot el territori substituint als diferents cossos estatals de policia.

L'any 2010, l'Ertzaintza s'instal·la a Hendaia (França) on es va incorporar a la CCPA

(*Centro de Cooperación Policial i Aduanera*); es tracta d'una comissaria conjunta amb la finalitat d'intercanviar informació amb els cossos i forces de seguretat franceses.

Figura 10: Servei ordinari de la Ertzaintza

Polícia Foral de Navarra

Va ser creada el 1928 anomenant-se Policia de carreteres i posteriorment Policia Foral. La seva funció era vigilar la circulació i investigar els impostos provincials. Els primers efectius van començar a exercir el 1929. És el 1954 quan aquest cos es divideix en dues seccions, un, Policia de Carreteres i un altre denominat Cos Auxiliar, que vigilava l'estació d'autobusos de Pamplona i tramitava les denúncies. Quatre anys després, es va introduir una major quantitat d'efectius i mitjans amb què el cos pogués realitzar la seva tasca.

El 1964, la Policia Foral de Navarra va passar a dependre directament de la diputació. Se li va cedir la competència de trànsit i vetllar per la seguretat i el compliment de la llei en la diputació. Amb aquesta reforma el cos tindria la competència afegida de vetllar per la seguretat en edificis que depenien de la diputació foral, entitats bancàries, protecció de personalitats i expedició de permisos.

Va ser el 1985 quan es va reestructurar el cos i es van introduir nous efectius i competències (control del joc i espectacles públics). Va ser poc després quan es constitueix com a Policia autonòmica i, per tant, es van ampliar les seves funcions.

Policia Canària

El Cos General de la Policia Canària (CGPC), va ser creat en 2010. El nom oficial de la policia autonòmica de Canàries és: *Policia Canaria*. Aquesta policia autonòmica està composta pel Cos General de Policia Canària i pels cossos de les policies locals dels 88 municipis canaris. Els 100 agents de la primera promoció configuren només el Cos General.

Aquesta policia va començar a operar el 2010 amb una dotació de 100 agents i amb la previsió d'arribar als 1.700 el 2013, però en aquests moments la seva plantilla està formada per únicament 85 funcionaris que no cobreixen totes les illes ni poden abastar les competències que suposadament els corresponen. Els efectius es reparteixen entre les dues úniques bases que té la institució, una a Santa Cruz de Tenerife i l'altra a Las Palmas de Gran Canaria. Els agents es desplacen a les cinc illes quan han d'intervenir.

Policia Local

Abans de la creació de la policia local als municipis l'alcalde nomenava a un home perquè fos l'agutzil, de manera que aquest seria l'encarregat de mantenir l'ordre i la seguretat dins del municipi. Més endavant, amb la creació de les actuals policies locals destaca quan l'any 1924 el govern de Primo de Rivera va establir la circulació dels carruatges per la dreta de la calçada. Aquest mateix any es va implantar a la ciutat de Madrid l'origen de la circulació moderna i els vianants madrilenys s'havien d'adaptar. Aquí és on entra la figura del Guardià de la Porra, fidel guardià dels passos de vianants i dels semàfors que no dubtava a multar els ciutadans que no complien el reglament.

Aquest origen ens ajuda a entendre la raó de la Policia Local que ha anat evolucionant segons les necessitats pròpies de la societat. Així, el 1972, sis anys abans de la democràcia, apareix la primera dona a la Policia Municipal de la capital espanyola. Amb l'arribada de la Democràcia i la Constitució del 78, la Policia Municipal s'adaptava als recents canvis, creant un nou model policial. D'aquesta manera, la Policia estava al servei de la comunitat i al respecte de la dignitat de la persona. Així és la seva història: des de funcions mínimes en tasques de trànsit, fins a les noves competències assignades per la

vigent Llei de Forces i Cossos de Seguretat, (Llei Orgànica 2/1986), tot això perquè la Policia Local sigui una policia al ple servei del ciutadà.

Ara ens centrarem en la Policia Municipal de Madrid ja que Madrid té una gran població i és demogràficament ampli. A l'actualitat la Policia Municipal de Madrid compta amb 6.100 agents que s'encarreguen d'algunes d'aquestes funcions que imparteixen durant la jornada: seguretat vial, seguretat ciutadana, vigilància administrativa, policia de barri i policia judicial. Es divideixen en 22 unitats de districte, 1 unitat tècnica de tràfic, 2 unitats especials de tràfic, 2 unitats de seguretat, 1 unitat de medi ambient, 1 unitat d'atenció i protecció a la família, 1 unitat de suport a la comunitat educativa i 1 unitat de vigilància i protecció.

Figura 11. Polícies Locals durant servei ordinari al poble

Guàrdia Urbana Barcelona

Es va crear al 1843 amb el nom de Guàrdia Municipal. L'alcalde no volia despatxar als efectius de major edat o amb dificultats per complir la feina i per aquesta raó el cos estava en decadència. Finalment es van reduir de 850 a 200 els guàrdies efectius i la resta van ser funcionaris de l'Ajuntament.

En 1907 l'Alcalde Sanllehy va veure els primers problemes de trànsit i va decidir crear el Cos de la Guàrdia Urbana format per 25 guàrdies. Tant la Guàrdia Urbana com la Municipal estaven operatives al mateix temps. En aquell moment la Guàrdia Urbana només s'encarregava de les funcions de circulació mentre que la Guàrdia Municipal s'encarregava de ser la presència de l'Estat a la via pública.

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA

Entre 1908 i 1910 la Guàrdia Urbana va passar a tindre 196 guàrdies amb els seus 2 oficials, un cap i dos auxiliars, les seves funcions van passar de ser de circulació a ser policia cívica.

A l'actualitat la Guàrdia Urbana de Barcelona es divideix la ciutat en 10 districtes i 73 barris. S'estableix de manera descentralitzada al territori amb una Unitat Territorial per districte i quatre Unitats Nocturnes Operatives. Dins d'aquestes unitats territorials treballen els agents de proximitat, que fan un patrullatge dirigit al barri, els agents de suport a la proximitat, els equips radar, els equips de patrullatge forestal, els equips de vigilància d'espais públics i les oficines de recepció de denúncies. Aquests tres últims equips tenen presència en unes unitats territorials o en d'altres en funció de les necessitats de cada territori. A més, les Unitats Territorials disposen d'agents que fan tasques específiques de suport a la comunitat del Servei d'Educació per a la Seguretat, la Policia de Barri o els equips d'assistència tècnica operativa.

2. Mossos d'Esquadra

Actualment el cos de policia principal a Catalunya són els Mossos d'Esquadra i també hi ha una comissaria de Mossos al nostre poble, per això els hem escollit com a cos principal i aprofundirem més que amb els altres.

Els Mossos d'Esquadra s'identifiquen com la policia autonòmica de Catalunya, sent part de les forces i cossos de seguretat, refundada, com un cos policial amb competències de policia integral, a partir del 1983 segons el Parlament de Catalunya mitjançant la Llei 19/1983, de 14 de juliol.

2.1. Història

Hem pogut veure que aquest cos va néixer com a conseqüència de la Revolta dels Carrasclets de l'any 1719, un episodi més de la història de Catalunya, dins la guerra que va sostenir Felip V amb els seus antics aliats de la Quàdruple Aliança, per l'afer de l'Alberoni i el regent de la Corona de França. S'implantarà arreu de Catalunya amb el nom de "*Escuadras de Paisanos Armados*". Actuava com a complement de les forces regulars de l'exèrcit borbònic. Per tant era un cos de policia i de milícia.⁷

Es va crear una força armada formada per civils i paisans, que vesteix de manera militar, amb la funció de protegir els béns de les rutes comercials, les fires i els mercats (Mossos d'Esquadra) i significa una veritable transformació en la idea de seguretat pública de l'època, donat que, fins aleshores, la seguretat interior havia estat sempre preservada a l'exèrcit, de manera que la població queda desprotegida quan aquest feia una campanya a l'exterior.⁸ Els Mossos d'Esquadra van ser la primera força de policia armada professional a Catalunya i, durant pràcticament un segle i mig, van ser l'única policia polivalent: no arribaran a ser una policia essencialment rural fins al darrer quart del segle XIX i ja abans els veiem actuant sobretot al camp, simplement perquè en el camp hi vivia la majoria de la població.

⁷Mossos d'Esquadra - Història i present Pàg (20-21)

⁸Policia de la Generalitat- Mossos d'esquadra

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA

En el nostre país, la funció policial a l'Antic Règim era exercida essencialment o bé per no professionals o bé per no especialitzats que depenien d'institucions heterogènies independents entre elles: capitànies generals, ordes militars, etc. A Espanya, l'exèrcit era la primera força policial del país quan es tractava de la persecució i captura de bandes o de repressió de revoltes.

Les Esquadres no rebien cap ordre directa de Madrid sinó de la Reial Audiència i la Capitania General a Barcelona. El comandant i els caps d'Esquadres locals havien d'enviar un informe mensual a la Sala del Crim de la Reial Audiència. El manteniment dels Mossos era pagat directament pels pobles i ciutats de Catalunya.⁹

Les Esquadres són en primera línia del conflicte social. És més, estan al mig de les implicacions que té a Catalunya la lenta construcció d'un nou estat espanyol de patró burgès: els Mossos es van trobar no solament en la lluita entre l'ordre i la revolta popular, sinó també al mig de la batalla institucional entre la Capitania General de Catalunya i la Diputació Provincial de Barcelona.¹⁰

Durant dos segles, fins al segle XX, el cos de Mossos d'Esquadra van ser mantinguts pels ajuntaments i les diputacions. Es troba sota el comandament del capità general de Catalunya, com ja s'ha comentat i assumirà les funcions d'una força d'ordre públic. Va passar per etapes d'expansió i per etapes de retrocés, tant pel que fa a les tasques que podia desenvolupar al territori on podia desenvolupar-les, com pel nombre d'efectius de què disposava.¹¹

Els Mossos d'Esquadra eren una institució, entre privada i estatal, amb càrrecs hereditaris. Les Esquadres són vistes com una resta institucional del passat per a la gent en contra seva. Però són una organització amb una trajectòria ideològica molt clara, sense gran base popular però totalment fiable per a les autoritats en un moment de canvi. Els Mossos estaven oposats a les noves formes d'organitzar l'ordre públic que s'originaven en la revolució liberal, començant per la Milícia Nacional (cos de ciutadans

⁹Mossos d'Esquadra - Història i present Pàg (28-29)

¹⁰Mossos d'Esquadra - Història i present Pàg (80)

¹¹Polícia de la Generalitat-mossos d'esquadra

que tenien la funció de mantenir l'ordre públic i defensar el règim constitucional). Al mateix temps, les Esquadres es van trobar com una força sobrant de l'absolutisme que portava endavant la transformació liberal al camp.

La gran resposta moderada a la seguretat va ser, però, l'organització de la Guàrdia Civil el 1844 que havia de suplantat la varietat de policies i cossos locals de forma única i centralitzada (se situava dins l'àmbit de les preocupacions de molts militars i burgesos del moment). A Catalunya, però, la nova entitat (Guàrdia Civil) era vista com una amenaça directa de les Esquadres, de les quals era, almenys en part, un reflex. Feia poc que s'havia aconseguit que la Diputació acceptés una expansió dels Mossos, creant-se 150 places noves per arribar als 500 mossos, 14 caporals i el comandant.¹²

El cos va existir fins a l'any 1868, en què el general Prim va decretar la dissolució de les Esquadres de Catalunya. Això va estar motivat per dos fets principals. El primer, el fet que la Guàrdia Civil era pagada per l'Estat mentre que els Mossos eren pagats pels ajuntaments i per les diputacions provincials. En segon lloc, el caràcter monàrquic que des de sempre havia tingut el cos. D'aquesta manera, amb la caiguda d'Isabel II, aquest fet es converteix en un greu problema. L'any 1876 retorna la monarquia amb Alfons XII, i el cos es restaura únicament a Barcelona, ja que les diputacions provincials de Girona, Tarragona i Lleida no volen fer-se càrrec del seu manteniment.

A Catalunya, almenys a les ciutats, els Mossos eren el símbol de tot el que era filipista, borbònic i opressor en termes històrics; simbolitzaven les quintes i l'odiada Ciutadella, els impostos i consums, el poder policial i la manca tant de procediment judicial com de participació popular en el manteniment de l'ordre i en la dispensació de la justícia.¹³

Amb la Segona República i la posterior aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, els Mossos d'Esquadra passen a dependre del Govern de la Generalitat

¹²Mossos d'Esquadra - Història i present Pàg 86

¹³Mossos d'Esquadra - Història i present Pàg (93)

de Catalunya. Durant la Guerra Civil actuen com a força d'ordre públic del Govern català i com a cos lligat a les figures dels presidents de la Generalitat. Durant la Guerra Civil el nombre d'integrants dels Mossos d'Esquadra passa d'uns 300 efectius a un miler. El gener de 1939, el triomf de les tropes feixistes de Franco obliga el president de la Generalitat, Lluís Companys, a passar a França exiliat, acompanyat dels membres del cos. Molts d'aquests mossos retornaran posteriorment i seran reclusos als camps de concentració. Aquell mateix any les autoritats feixistes suprimeixen el cos. Més endavant en restauraran el nom i l'uniforme, però limitant-ne les funcions a les pròpies d'un cos de guàrdia dependent de la Diputació de Barcelona.

Els acords de 1994 comporten inevitablement unes importants transformacions en un cos policial que fins aleshores s'havia limitat a exercir unes responsabilitats de naturalesa bàsicament sectorial (joc i espectacles, vigilància de presons, protecció de personalitats), a un paper protagonista per l'àmbit de la seguretat pública a Catalunya. Multipliquen per 30 la seva plantilla i passen a tenir 80 comissaries de 2 que en tenien.¹⁴

2.2. Plantilla actual Mossos d'Esquadra

	Homes	Dones	Total
Major	1	0	1
Comissari	17	2	19
Intendent	44	4	48
Inspector	121	12	133
Subintendent	363	28	391
Sargent	827	95	922
Terme	2.223	379	2.602
Agent	9.483	3.011	12.494
Global	13.079	3.531	16.610

Figura 12. Gràfica en la que es pot veure la plantilla actual de Mossos d'Esquadra.

¹⁴Polícia de la Generalitat-Mossos d'esquadra

Com observem a la taula, hi ha una diferència notable entre el nombre d'homes i dones a la plantilla. Al llarg d'aquest treball hem vist que la gran diferència en la quantitat d'efectius en funció del gènere és deguda a diferents factors:

- La quantitat de dones que es presenten a les oposicions es reduïda en comparació amb els homes.
- Hi ha més dones que estudien altres especialitats. Als estudis de lletres hi ha més dones matriculades, tot i que en algunes especialitats científiques i tecnològiques cada vegada hi ha més dones. Aquest canvi s'està produint molt recentment i cal dir que encara hi ha moltes professions feminitzades, com mestra o infermera i en altres, com són les enginyeries hi ha un predomini d'homes.
- Com veiem a la taula es veu reflectit com hi ha poques dones que exerceixen alts càrrecs. Tot això té a veure amb el sostre de vidre el qual més endavant al punt 4.2 explicarem, també fem comparació amb altres professions perquè observem que no es únicament al cos de policia on les dones no ocupen alts càrrecs.

3. Els cossos de Santa Perpètua

Introducció de Santa Perpètua

En aquest apartat del nostre estudi analitzarem la policia local de Santa Perpètua de Mogoda, però abans contextualitzarem geogràficament i històricament aquesta població.

L'actual terme municipal de Santa Perpètua de Mogoda és el resultat de la unió dels pobles de Santa Maria l'Antiga i Santa Perpètua de Mogoda l'any 1847. Santa Perpètua de Mogoda és una ciutat a la comarca del Vallès Occidental. Segons dades publicades de l'any 2017, hi havia un total de 25.574 habitants amb una superfície de 15,7 km² i es troba a documents des del segle X.

A Santa Perpètua com a Santiga es conserven importants restes de vil·les romanes. Les del nucli antic, entorn de l'església parroquial de Santa Perpètua, probablement foren el centre d'una població romana. El conjunt d'aquestes restes demostren la importància d'aquells poblats en la xarxa de comunicacions de l'imperi romà al qual el nostre poble abastia de cereals i vins.

Figura 13. Distribució barris de Sta. Perpetua

De les restes de l'imperi romà va néixer la Santa Perpètua medieval. L'església romànica de Santiga va construir-se sobre les restes de l'estructura de la vil·la romana com han demostrat les darreres excavacions, molt probablement com a Santa Perpètua, on sota

l'absis de l'església romànica es conserven les restes d'una esglésiola paleocristiana (s. VI o VII). A sobre de les pedres i la cultura romana va construir-se al llarg dels segles X-XII la Santa Perpètua medieval, el nucli de la qual és l'actual barriada de Mogoda, als peus de la riera de Caldes. Allà s'aixeca el castell de Mogoda on tenim l'origen toponímic del poble. La primera referència escrita de Mogoda data de l'any 990 i pel que fa a Santiga del 983. Des de llavors, al voltant de les sagreres de les esglésies de Santa Perpètua s'han desenvolupat els dos nuclis de població, amb més èxit pel que fa al de Santa Perpètua, ja que a partir del segle XVIII crea al seu voltant una xarxa urbana, origen de l'actual nucli. Santiga, però, mantindrà el seu aspecte definit per una plaça amb el safareig, el castell i les cases adossades dels treballadors i l'església, una estampa del segle XIX que avui encara podem contemplar.

Figura 14. Església de Santa Perpètua.

D'aquest llarg període medieval neixen els més de 30 masos i masies localitzats en el terme municipal, conseqüència de la construcció d'una societat agrícola com la dels seus avantpassats neolítics. 10.000 anys de societats agrícoles comencen a transformar-se a finals del segle XIX cap a un nou model de producció econòmic, l'industrial. El 1857 Claudi Arañó (industrial barceloní i membre del Foment del Treball) instal·la un vapor tèxtil als afores del poble. És l'inici de l'establiment d'indústries a Santa Perpètua i del creixement urbà.

Conseqüència lògica d'aquest creixement va ser l'augment accelerat de població. El 1960 Santa Perpètua acollia 4.125 habitants que van passar a ser 12.589 el 1975. Actualment la ciutadania de Santa Perpètua suma més de 25.000 persones en els vuit barris en què

s'ha distribuït la població a mesura que el creixement ha anat ocupant les poc més de 15 hectàrees del territori de la ciutat. Santa Perpètua no només ha crescut en nombre sinó també en qualitat, ja que tot l'increment humà s'ha fet gràcies a l'aportació de nova ciutadania que incorpora noves visions i noves realitats que hem de saber aprofitar dins d'aquest marc que anomenem Santa Perpètua de Mogoda on fa 10.000 anys que viuen persones.

3.1. Característiques dels cossos de seguretat

Al nostre poble hi trobem dos cossos de seguretat diferents, els Mossos d'Esquadra que es policia judicial per una banda, i per l'altre la policia local que al contrari és un cos de policia de servei al ciutadà.

Cadascun d'aquests dos cossos tenen una petita comissaria dins del poble, específicament, la policia local té una comissaria a l'ajuntament, en canvi els Mossos d'Esquadra estan situats en un altre lloc no molt llunyà, al costat de la riera de Caldes.

Els dos cossos en el nostre poble tenen plantilles d'un nombre semblant, mentre la plantilla dels Mossos d'Esquadra ronda entre 40-50 agents, dades que no es poden concretar perquè és un cos que varia freqüentment i les dades no són públiques, per una altra banda la plantilla de la Policia Local està composta per 41 agents. Ara que sabem el nombre de les plantilles passarem a comparar alguns aspectes.

- Les funcions generals de cada cos:

Mossos d'Esquadra:

- Seguretat ciutadana i ordre públic, prevenint i neutralitzant les situacions de risc per a les persones i els béns, policia administrativa, policia judicial, resolució amistosa de conflictes privats, cooperació i col·laboració amb les entitats locals, policia en seguretat viària i trànsit, policia en matèria d'emergències i protecció civil.

Policia Local:

- Protegir a les autoritats, ordenar, senyalitzar i dirigir el trànsit, policia administrativa, participar en les funcions de policia judicial, prestació d'auxili en els casos d'accident,

efectuar diligències de prevenció, vigilar els espais públics, cooperar en la resolució de conflictes.

- Sobre els sous dels diferents cossos del poble:

Local entre els 1.000 i els 2.000 euros, però sempre sense comptar amb els complements. Mossos sense suplementes entre 1.750 i 1.850 euros mensuals.

Dins de cada municipi es troben com a mínim dos cossos de policia, una judicial (Mossos d'Esquadra) i una de servei al ciutadà (policia local) de manera que en segons quina situació si qualsevol dels dos cossos necessita ajuda, tenen el número de telèfon directe de l'altre cos per trucar a la base i d'aquesta manera envien una patrulla per assolir sense cap problema la necessitat i resoldre el problema al qual s'enfronten. A cada municipi hi ha dos cossos diferents entre ells, però que a la vegada si necessiten ajuda, no tenen cap problema en trucar-se donar-se un cop de mà.

Figura 15. Parella composta per un Mosso i una Policia Local.

4. La nostra policia

Aquest apartat ha estat elaborat a partir de:

- La realització de diverses entrevistes que hem fet durant el treball amb policies on sempre s'ha mantingut la confidencialitat. En tot moment la policia ens ha ajudat amb el que necessitàvem i gràcies al cap de la policia hem contactat amb la encarregada de la premsa local i hem tingut un article sobre el nostre treball a *l'Informatiu 611* publicat el dia 7 de desembre de 2018.
- Hem utilitzat les enquestes per conèixer la visió dels ciutadans. Som conscients de les limitacions que presenta la metodologia de les enquestes, ja que necessitaria que respongués una molt ampla quantitat de persones i nosaltres amb la nostra enquesta només hem volgut aconseguir unes dades aproximades per a fer un breu estudi sobre la proximitat de la policia cap a la societat i la percepció social que hi ha sobre la policia. També hem utilitzat l'enquesta per a veure l'anàlisi de diverses funcions i actuacions de la policia local. Tot i així considerem que les dades són força interessants pel nostre estudi.

Figura 16. Informatiu: Xerrada amb el Cap de la Policia Local.

4.1 .Un dia de la feina d'un policia local

Per conèixer millor la nostre policia hem intentar descriure un dia de la seva feina. En un principi els havien d'acompanyar durant una jornada, però per qüestions de seguretat i confidencialitat no ha estat possible. Malgrat tot, ens han relatat el funcionament d'una jornada de la seva feina.

Primer de tot hi ha tres torns de feina, de 6h-14h / 14h-22h / 22h-6h. Al començar qualsevol d'aquestes jornades es troben amb el cap de servei que normalment es un

caporal. En cas que no hi sigui, l'encarregat passarà a ser un agent que serà el comandament durant aquesta jornada; aquest entra quinze minuts abans de l'hora en la que comença la seva jornada per parlar amb el comandament del torn anterior, el qual l'informa de tot el que ha succeït durant les dues jornades anteriors i si queda alguna tasca extra per aquest torn, per exemple, si comença al torn de 22h fins a les 6h aquest comandament ha d'informar sobre el torn de 6h-14h i 14h-22h.

Una vegada ha estat informat, el comandament agafa un paper de serveis en el qual posa els serveis que s'han de fer i també les tasques extra. Llavors reuneix a tots els agents que hi són a la jornada a la sala del "*Briefing*" on els informarà exactament del mateix que li han comunicat quinze minuts abans.

Quan els agents són informats, els distribueixen entre les diferents tasques que hi ha al paper de serveis. Normalment es reparteixen els serveis estàndard (escoles, instituts...) però també hi ha altres serveis que són extraordinaris (festes de veïns, sortides d'excursió de les escoles).

Hi ha agents com els de proximitat, que tenen escoles predeterminades i la resta d'escoles son ateses per un altre agent (pot no ser de proximitat). En el cas de Santa Perpètua trobem que hi han dues escoles que sempre estan vigilades, l'Escola Santa Perpètua i la Sagrada Família, per excés de trànsit a les hores d'entrada i sortida de l'escola, per aquesta raó tallen els seus carrers. Seguidament concreten els horaris per berenar que són vint minuts; també a cada patrulla se li assigna un cotxe i llavors ja saben a quina hora tindran per berenar i amb quin cotxe aniran. Llavors trobem que si en qualsevol cas sorgeix una alerta al carrer de proximitat, qui ha d'anar són els agents de proximitat, si sorgeix una alerta de trànsit els encarregats són els agents de la unitat de trànsit (accidents de trànsit).

Quan es surt de comissaria al carrer, trobem el servei ordinari que consisteix en anar vigilant el poble, de forma que si arriba una trucada a través del "*walkietalki*" des de base, han d'anar cap als serveis. El base és l'agent que s'encarrega de rebre les trucades i derivar les tasques immediates als agents que es troben de servei ordinari. També trobem al ODAC que es l'agent que s'encarrega de l'atenció al ciutadà i recull les denúncies.

Dins de comissaria hi ha molta feina administrativa durant cada jornada. Cada vegada que una persona es detinguda per qualsevol tipus de delicte o mala conducta s'ha de fer l'acte

a comissaria, en el qual s'ha d'explicar què ha succeït i les raons per les quals aquesta persona ha estat detinguda. Després, aquest atestat arribarà a mans d'un jutge que obrirà una investigació i convocarà un judici en el qual l'agent anirà com a testimoni i el detingut com a investigat, i on la paraula del policia és superior a la de qualsevol detingut. Una vegada el jutge disposa de tota la informació decideix què li posarà de càrrecs o pena al detingut o si el deixa totalment absolt.

4.2. Com és la nostra policia local

Per conèixer millor la nostra policia local, hem analitzat diversos aspectes, com la seva motivació, les seves funcions, la visió de gènere.

- **Motivació**

Durant les entrevistes ens hem trobat dos tipus de motivació. Hi ha que són per vocació, però avui en dia es troben més persones que volen una feina estable i no ho fan per vocació, ho fan directament per necessitat.

Després hem preguntat a joves i persones de mitjana edat perquè volen ser policies i ens han dit:

- A molts joves els hi agraden les armes, ja pot ser perquè les han vist a les pel·lícules d'acció, als videojocs, o perquè al veure als policies veuen les seves armes amb les fundes i els hi sembla impressionant.
- Hi ha d'altres que és per vocació, ja pot ser per familiars que hagin exercit un càrrec militar o policial, o perquè des de petits els hi ha agradat la professió.

- **Funcions segons municipi i gènere**

Hem observat que segons el tipus de municipi ha d'haver-hi més o menys quantitat d'efectius, com per exemple, en un municipi industrialitzat no fan falta tants efectius com en un municipi turístic.

Durant totes les entrevistes, des del cap fins a l'agent, ens han estat afirmant que tots tenen les mateixes funcions, perquè a l'hora d'exercir com a policia el gènere no influeix, cadascú personalment tindrà diferents capacitats que portaran a realitzar la seva tasca d'una forma pròpia.

Abans de començar el treball, malgrat que realment no teníem cap idea de com anaven les funcions de la policia, pensàvem que les dones ocuparien càrrecs més administratius dins la policia, però ara creiem que aquesta visió que teníem de la dona era deguda a la influència de la societat sobre nosaltres. La nostra opinió és que la societat ens influencia per pensar que la dona normalment s'ocupa de les tasques de la llar i dels fills, o de tasques administratives. Gràcies a aquest treball hem vist que les dones tenen les mateixes tasques que els homes dins de la policia, ho veiem com una bona evolució per part de la policia per arribar a ser un organisme totalment igualitari, encara que sí que és veritat que queda un llarg camí per arribar a aconseguir a aquest igualitarisme a la resta de feines. Com hem pogut veure a les diferents taules que hem fet hi ha molt poques dones exercint alts càrrecs; algunes de les dones entrevistades ens han dit que per qüestions de comoditat ja es troben bé amb el càrrec que exerceixen, ja que prefereixen cuidar dels seus fills, encara que sembla una decisió personal la societat és la que ha donat la visió de que la dona s'ha de encarregar dels fills.

- **Dificultats de gènere**

La capacitat física és una de les dificultats per les dones que ja està assimilada per tothom, de manera que no afecta quan es fan les proves físiques de les oposicions. Aquestes consten de 3 diferents tipus:

- Proves Físiques: de caràcter eliminatori, els resultats d'aquesta prova s'expressen en apte o no apte.
- Psicotècnic: de caràcter eliminatori, aquesta prova s'utilitza per comprovar els trets de personalitat i actitud dels aspirants i els resultats s'expressen en apte o no apte.
- Prova de coneixement: Dins d'aquesta hi ha dos tipus de proves;
 - Prova Teòrica: de caràcter eliminatori, consisteix a contestar per escrit un examen tipus test de 100 preguntes. Existeix la possibilitat de no examinar-se tipus test i es realitza el desenvolupament d'un tema en veu alta davant d'un tribunal.
 - Pràctica: resolució d'una simulació de la tasca de policia en una situació real. És de caràcter opcional i dependrà de qui convoqui les places.

També es troba una dificultat al carrer, quan els efectius es troben davant de diferents ètnies que no tenen la visió igualitària de l'home amb la dona. Això no vol dir que sempre hi hagi problemes amb determinades ètnies, nosaltres només volem posar dos exemples de casos que han passat al carrer. També pot passar amb la nostra pròpia ètnia perquè persones hi ha de tota mena, encara que és menys freqüent pel raonament que acabem de fer.

- **Sostre de vidre**

Amb la idea de sostre de vidre ens referim al fet que a la majoria de feines, no només a la policial, trobem que els homes majoritàriament exerceixen càrrecs més alts que les dones. Per exemple al món jurídic hi ha més quantitat d'homes que són jutges en comparació a la quantitat de dones, també al món governamental en el qual la majoria de vegades trobem a un home com a cap del partit polític, en aquest cas podem dir que Pedro Sánchez és el president de l'Estat Espanyol. Anteriorment ja hem esmentat que les dones no es troben gaire als alts càrrecs dins del cos de policia.

- **Atenció al ciutadà**

La Policia Local té serveis per al ciutadà, per això és considerada la policia de servei al ciutadà o policia propera.

Un exemple de les diferents funcions que trobem entre Policia Local i Mossos d'Esquadra és la del nostre poble on els Mossos d'Esquadra només es dediquen a la seguretat ciutadana i el trànsit mentre que la Policia Local s'encarrega de la resta de funcions; algunes d'aquestes són:

- Protegir les autoritats de les corporacions locals.
- Ordenar, senyalitzar i dirigir el trànsit en el nucli urbà.
- Instruir atestats per accidents de circulació esdevinguts dins el nucli urbà.
- Exercir de policia administrativa.
- Exercir de policia judicial, d'acord amb l'article 12 i la normativa vigent.
- Dur a terme diligències de prevenció i actuacions destinades a evitar la comissió d'actes delictius.
- Col·laborar amb les forces o els cossos de seguretat de l'Estat i amb la Policia autonòmica, quan siguin requerides a fer.
- Cooperar en la resolució dels conflictes privats, quan siguin requerides a fer.

- Vigilar els espais públics.
- Prestar auxili en accidents participant, d'acord amb el que disposen les lleis, en l'execució dels plans de protecció civil.
- Vetllar pel compliment de la normativa.
- Realitzar actuacions dirigides a garantir la seguretat viària en el municipi.
- Qualsevol altra funció de policia i de seguretat que els sigui encomanada.

4.3. Com veiem la nostra policia

La població veu a la Policia com a agents de la justícia poc propers als ciutadans, persones que només fan el seu treball, però un cop hem fet aquest treball hem pogut veure com la policia (com a mínim la del nostre poble), és molt propera i que està disposada a donar qualsevol ajuda sempre que la necessitem.

A l'enquesta que hem realitzat hem pogut comprovar la visió d'altres persones sobre la seva policia.

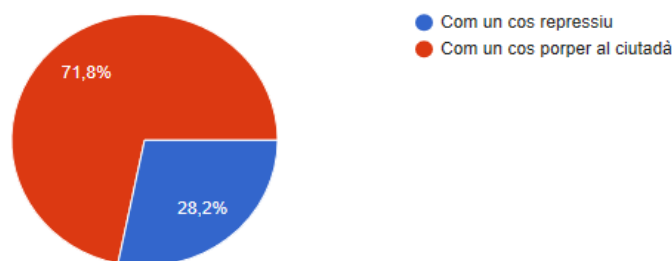

Figura 17. La policia vista per la població.

A la primera pregunta es demana de forma directa la visió que té la societat vers la Policia Local, de forma que poden escollir si és com un cos repressiu o un cos proper al ciutadà, d'aquesta manera veurem si les policies han fet canviar amb les seves accions la forma de pensar de la societat des del passat fins al present.

Analitzant els resultats obtinguts a la gràfica de la figura 17 es pot veure com un 71,8% de les persones han escollit l'opció d'un cos repressor i l'altre 28,2% han escollit l'opció d'un cos proper al ciutadà. Creiem que això es deu a que possiblement moltes de les persones que han respost a un cos repressiu són majoritàriament adults o han tingut algun mal entès amb la policia.

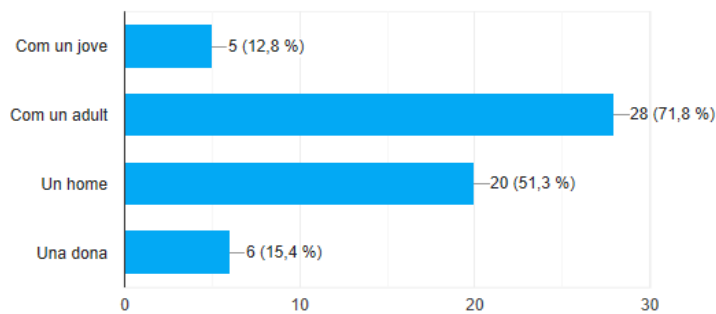

Figura 18. Com s'imagina la societat que és la policia.

A la segona pregunta es demanava la tria de dues respostes a la qüestió de: Quan penses en un policia com t'ho imagines? Donant com a respostes: Com un jove o com un adult i després d'escollir alguna d'aquestes dues com a primera resposta havien d'escollir entre aquestes altres que es refereixen específicament al gènere: Com un home o com una dona. Com veiem a la figura 18, les dues respostes més escollides amb gran diferència de les altres són que s'imaginin a un policia com adult i especificant en gènere, un home. Concloem que per raons històriques la gent ha vist sempre fins a finals del segle XX que les dones no hi participaven en cap moment als cossos de seguretat ni a l'exèrcit per descomptat, per això trobem marcada la resposta ja esmentada anteriorment. A més d'altres estereotips que situen les dones en altres professions o a la llar.

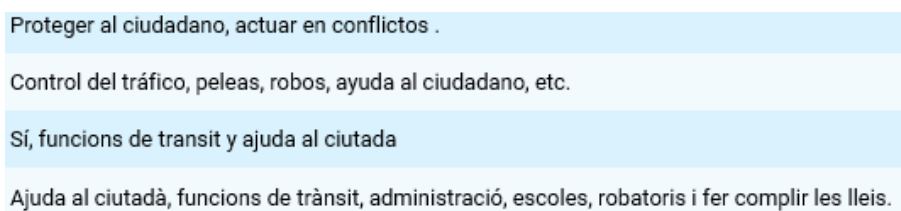

Figura 19. Quines funcions pensa la societat que fa la policia.

Com es pot veure a la figura 19, la tercera pregunta es responia redactant i demanava que esmentessin si sabien algunes de les funcions que exercia la policia local del nostre poble. Com veiem, la majoria de respostes són: protegir al ciutadà, funcions de trànsit, control de trànsit, etc. Amb això es veu reflectit que la majoria de persones s'han trobat en algun d'aquests casos i han vist que la policia és qui ha arribat per complir alguna d'aquestes funcions que la majoria de vegades són necessàries.

Negativa. Quasi em multen per portar el gos sense corretja al parc .
Negativa, van agafar al meu amic amb mes de 5 grams de marihuana.
Positiva. Ens van veure prenen begudes inapropiades al carrer, i únicament ens van dir que deixesim tot net.
Ha sigut positiva ja que on vivia eren bastant permisius i comprensibles. Algún cop m'han confós amb un delicuent pero mai ha anat més enllà.
Positiva, m'estaven portant a la comisaria

Figura 20. Experiències viscudes amb la policia.

La quarta pregunta també era per respondre de manera escrita, demanava que esmentessin si havien tingut alguna experiència bona o dolenta amb la policia i que l'expliquessin breument. Com es pot veure a la Figura 20, hi ha diverses visions sobre la policia, encara que la majoria de gent ha tingut experiències positives com també hi han tingut de negatives, i les explicacions de les situacions les quals han estat vinculades amb la policia són molt diverses, ja que es pot complir la llei o no, i en els dos casos la policia pot o ajudar-te, o fer-te complir la llei. D'aquesta manera les respostes que han sigut negatives es pot veure que han sigut perquè les persones han fet petites infraccions de la llei i la policia ha hagut d'encarregar-se de que aquestes persones no ho tornin a fer; per a les respostes positives bàsicament són bones perquè les persones han vist que la policia ha fet complir la llei.

Conclusions

En l'estudi ***Dels primers exèrcits a la nostra policia*** hem vist al primer punt com han anat evolucionant al llarg de la història els cossos de seguretat, on van començar sent solament exèrcits i no és fins a l'Edat Contemporània quan apareix un cos de policia anomenat Guàrdia Nacional, al 1789, amb la funció de controlar una revolta. Al llarg de la història hem anat veient com el paper de la dona ha anat evolucionant, de ser vistes amb inferioritat a l'home a ser "se suposa" iguals a l'home. També hem vist els diferents cossos de seguretat que existeixen a Espanya, veient les seves funcions, plantilla, àmbit territorial, i més important, la història de cada cos per saber d'on prové. Al segon punt hem vist els Mossos d'Esquadra que és la policia encarregada del nostre país i dins de la nostra població hi ha una comissaria. A partir d'aquí el nostre estudi es centra a Santa Perpètua de Mogoda on ens hem apropat a la policia local, a la nostra policia, per aprofundir en els objectius proposats en aquest estudi.

El **primer objectiu**, conèixer les **diferències entre l'exèrcit i la policia**, s'ha realitzat amb l'anàlisi de diferents etapes del passat, on hem trobat com els primers cossos de seguretat eren els exèrcits, i no és fins més endavant quan van aparèixer diferents cossos de seguretat a Espanya que en parlem de Guardia Civil, Policia Nacional, etc.

Com a **segon objectiu** hem comprovar si la policia manté un caràcter repressiu o un caràcter més orientat a la proximitat. Durant la història hem vist que **la policia ha anat evolucionant de forma positiva** en la majoria d'aspectes ja que va deixar enrere el caràcter repressiu que tenia l'exèrcit i va encarregar-se de **funcions més properes al ciutadà** (tot i que a la història trobem moltíssims exemples de repressió). A més a més nosaltres hem conegut a la policia local del nostre municipi i amb nosaltres han sigut molt propers i ens han ajudat sempre que ha estat possible. Al realitzar entrevistes amb ells també hem pogut veure com al complir les seves funcions, de manera equivocada la gent pot pensar que són un cos repressiu quan l'únic que fan és seguir la llei.

Per finalitzar el treball i com a **tercer objectiu** hem vist les **diferències que hi ha de gènere a la policia**. En el primer punt hem pogut comprovar com ha anat canviant el paper de la dona al llarg de la història, mentre que al principi les dones no posseïen cap tipus de dret ni jurídic ni polític, acaben sent "suposadament" igual a l'home. També, al

conèixer la Policia Local del nostre poble hem vist com dins del cos la plantilla no es veu que hi hagi diferències de gènere, però, com hem vist a una taula que vam elaborar amb la plantilla total dels Mossos d'Esquadra, a la policia com a la majoria de feines **existeix el sostre de vidre**.

Durant el treball ens hem trobat que ha sigut fàcil aconseguir la informació ja que és un tema molt ampli i que hi ha informació a diversos llocs. Vam tenir un inconvenient alhora de intentar realitzar la jornada amb la Policia Local ja que per qüestions de seguretat de dades, confidencialitat, etc. no vam poder assistir durant la jornada però vam aconseguir parlar amb un agent que ens va explicar com era la seva jornada.

Nosaltres hem escollit un tema molt ampli i el treball es podria completar amb l'anàlisi d'una comissaria dels Mossos d'Esquadra, així com de la Guàrdia Civil i de la Policia Nacional, de manera que es pogués fer una comparació amb les nostres conclusions. Una altra línia d'investigació interessant seria la de l'estudi de l'exèrcit a la actualitat i especialment una perspectiva de gènere en aquest cos, doncs són moltes les notícies sobre les dificultats de les dones en aquestes professions.

Webgrafia

Informació general:

https://www.boe.es/legislacion/codigos/codigo.php?id=018_Codigo_de_la_Policia_Nacional&modo=1 (9/3/18)

<https://www.policia.es/> (9/3/18)

https://es.wikipedia.org/wiki/Fuerzas_y_cuerpos_de_seguridad (20/3/18)

https://ca.wikipedia.org/wiki/Forces_i_Cossos_de_Seguretat_de_l'Estat (20/3/18)

<https://www.diariosur.es/nacional/mujeres-guardia-20171010191450-nt.html> (1/12/18)

- Que es un cos de seguretat?

https://mossos.gencat.cat/ca/els_mossos_desquadra/organitzacio/organigrama/
(organigrama mossos d'esquadra) (20/3/18)

· Tipus

<http://tuquevols.net/?p=949> (cossos de seguretat de l'estat) (11/3/18)

<https://www.campustraining.es/noticias/tipos-policia-espana/> (22/3/18)

<http://ajuntament.barcelona.cat/guardiaurbana/> (guàrdia urbana Barcelona) (10/6/18)

<https://www.ertzaintza.eus/wps/portal/ertzaintza> (Ertzaintza policia basca) (10/6/18)

<https://soib.es/cossos-i-forces-de-seguretat-de-lestat/> (informació sobre (forces armades, policia nacional, policia local, guàrdia civil) (10/6/18)

· Funció de cada cos

· Emblema de cada cos

<https://www.masterd.es/blog/diferencias-funcionales-entre-policia-nacional-local-y-guardia-civil/> (10/6/18)

- Formació dels cossos (nombre de persones a cada cos/brigada)

https://elpais.com/elpais/2018/02/26/media/1519662490_285185.html (9/3/18)

Cos Nacional de Policia:

https://www.policia.es/cnp/escalas_categorias_divisas/escalas.html (10/6/18)

Guardia Civil:

<https://www.webfvea.com/rangos-guardia-civil-2/> (10/6/18)

Mossos d'Esquadra:

<https://mossosdescuadrapolicianacional.wordpress.com/graus-de-la-policia/> (18/6/18)

Ertzaintza:

https://en.wikipedia.org/wiki/Police_rank#Basque_Country (10/6/18)

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA

Policia Foral de Navarra:

<https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-8664-consolidado.pdf> (18/6/18)

Policia Canaria:

<http://policialocaldecanarias.blogspot.com/p/ley-92007-de-13-de-abril-del-sistema.html>

(18/6/18)

Policia Local:

<https://www.boe.es/buscar/pdf/1991/BOE-A-1991-20343-consolidado.pdf> (18/6/18)

<https://www.foropolicia.es/foros/viewtopic.php?f=5&t=14755&start=0> (18/6/18)

- Història dels cossos de seguretat

<https://www.policia.es/cnp/origen/origen.html> (20/3/18)

Cos Nacional de Policia:

<https://www.emagister.com/blog/cuerpo-policia-nacional-origen-desde-1824-dias/>

(20/3/18)

Guardia Civil:

<http://www.guardiacivil.es/es/institucional/Conocenos/historiaguacivil/index.html> (20/5/18)

http://www.guardiacivil.es/es/institucional/Conocenos/historiaguacivil/La_Fundacion.html

(20/10/18)

<https://entrevertientes.wordpress.com/2017/10/01/las-revoluciones-catalanas/> (revoluciones que podem buscar) (20/5/18)

Mossos d'Esquadra:

<http://historiasdelahistoria.com/2015/08/14/el-origen-de-los-mossos-desquadra-y-de-la-guardia-civil> (20/5/18)

https://15mpedia.org/wiki/WikiLibro_15M.cc/Historia_y_contexto_de_las_revoluciones_y_movimientos_sociales (revoluciones que podem buscar) (20/5/18)

Ertzaintza:

<https://www.campustraining.es/noticias/ertzaintza-origen-desde-siglo-xix-dias/> (20/5/18)

Policia Foral de Navarra:

<http://www.navarraresiste.com/2015/11/historia-de-la-policia-foral.html> (20/5/18)

Policia Canaria:

https://es.wikipedia.org/wiki/Polic%C3%ADa_Canaria (20/5/18)

Policia Local:

<https://www.campustraining.es/noticias/historia-la-policia-local-municipal/> (20/5/18)

Guardia Urbana:

<https://www.campustraining.es/noticias/origen-e-historia-la-guardia-urbana-una-policia-ejemplar/> (20/5/18)

http://ajuntament.barcelona.cat/guardiaurbana/es/quisom_historia_1900.html (informació detallada) (20/5/18)

Policia Municipal de Madrid:

<http://www.madrid.es/portales/munimadrid/es/Inicio/El-Ayuntamiento/Emergencias-y-seguridad/Policia-Municipal-de-Madrid?vgnextfmt=default&vgnextoid=1b5abbc29b9ac310VgnVCM2000000c205a0aRCRD&vgnnextchannel=d11c9ad016e07010VgnVCM100000dc0ca8c0RCRD&idCapitulo=6323363> (20/5/18)

- Requisits per exercir com a part d'un cos de seguretat

<https://www.masterd.es/oposicions-mossos-desquadra> (requisits per a exercir com a mossos d'esquadra) (11/3/18)

http://ajuntament.barcelona.cat/guardiaurbana/ca/acces_qui.html (qui si pot presentar a les proves) (9/3/18)

https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2017-4456 (places, admissió, etc..) (9/3/18)

https://www.lespanol.com/reportajes/20170216/194230886_0.html (podem veure com per entrar necessitem saber literatura i més) (9/3/18)

<https://www.enclavepsi.com/cuidado-preparador-entrevista-fuerzas-y-cuerpos-seguridad/> (petits consells per a les proves) (9/3/18)

- Proves per a exercir com a cossos de seguretat

<http://www.reclutamiento.defensa.gob.es/pdf/folletos-defensa/ofi-sin/OFICIALES-CG.pdf> (20/6/18)

(per accedir com a infanteria marina i com a guàrdia civil)

<https://www.opositor.com/policia-local-pruebas-y-requisitos/37917> (probes per accedir a la policia local) (20/6/18)

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA

- Llicències d'armes segons el cos de seguretat

http://www.andreusoler.com/aasias/tactical/tactical10/10_Legislacion_Armas_Policia.pdf

(llicència d'armes per policia local) (11/3/18)

http://www.guardiacivil.es/ca/servicios/armasyexplosivo/controldearmas/autorizaci_armas/licencias_armas/index.html (diferents llicències d'armes) (20/3/18)

<https://www.patrulleros.com/articulos/61-policiales13/2534-arma-corta-particular-ffccss> (models d'armes) (20/3/18)

- Notícies

<http://www.elmundo.es/elmundo/2008/08/17/espana/1218928703.html> (18/7/18)

<https://www.elsaltodiario.com/violencia-policial/assa-traore-frente-a-la-violencia-policial-francia-debe-levantarse-y-decir-no> (França) (18/7/18)

<https://www.gasteizhoy.com/xuban-pelotazo/> (Ertzaintza) (18/7/18)

https://www.larazon.es/historico/la-ertzaintza-coloa-a-media-asta-las-banderas-de-la-academia-de-arkaute-MLLA_RAZON_152691 (Ertzaintza) (18/7/18)

https://www.eldiario.es/canariasahora/politica/bajas-disparan-Policia-Canaria_0_181632930.html (policia canària) (18/7/18)

https://www.metropoliabierta.com/el-pulso-de-la-ciudad/seguridad/la-guardia-urbana-se-catalaniza_8563_102.html (guàrdia urbana) (18/7/18)

<https://cuadernosdeseguridad.com/2017/12/la-policia-municipal-de-madrid-acorta-su-tiempo-de-respuesta-ante-incidentes-a-menos-de-ocho-minutos/> (policia Madrid) (18/7/18)

https://www.elcomercio.es/asturias/guardia-civil-interroga-testigos-accidente-bus-a_viles-20180909015250-ntvo.html (18/7/18)

<https://www.heraldo.es/noticias/nacional/2018/09/13/mossos-podran-marcharse-policia-nacional-pero-no-guardia-civil-1266575-305.html> (18/7/18)

<https://elfarodeceuta.es/guardia-civil-detenido-moto-agua-100-kilos-hachis/>(18/7/18)

<https://www.eldiario.es/cv>

/Supremo-sancion-guardia-pillado-excendencia_0_814368755.htm (18/7/18)

- Altres

https://www.media.cat/wp-content/uploads/2012/03/Informe-M%C3%A8dia.cat_Els-Mossos-als-mitjans.pdf (mossos dins dels mitjans de comunicació) (18/3/18)

<https://www.20minutos.es/noticia/59351/0/mosso/especialitats/oposicions/> (entrevista a una sergent) (18/3/18)

<https://www.sme-mossos.cat/> (sindicat mossos d'esquadra) (18/3/18)

<https://www.naciodigital.cat/noticia/38772/ciudadanos/sindicat/mossos/collaboradors> (18/3/18)

<http://www.libertaddigital.com/cultura/cine/2016-04-26/un-guardia-civil-un-agente-de-movilidad-un-mosso-un-ertzaina-y-un-legionario-el-cuerpo-de-elite-autonomico-1276572736/> (pel·lícula cossos de seguretat) (18/3/18)

<https://www.20minutos.es/noticia/3268873/0/sueldos-cuerpos-seguridad-espana/> (13/10/18)

Exercits Edat Moderna

<http://documentsdhistoria.blogspot.com/2012/06/els-exercits-de-ledat-moderna.html>

Bibliografia

GOLDSWORTHY, Adrian. *El ejército romano*. Madrid: Akal, 2005.

H.J.C. VON GRIMMELSHAUSEN. *L'aventurer Simplicissimus*. Barcelona: EDICIONS PROA S.A, 1998.

“Article XVI” de la Cédula de 1824

Mossos d'Esquadra. *Història i present*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2005.

Policia de la Generalitat. *Mossos d'esquadra*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2003.

LAZÚEN ALCÓN, Mª Piedad. *Cuerpos de Policía y seguridad ciudadana en España: Situación actual y perspectivas de futuro*. Madrid: Ministerio del Interior, Secretaría General Técnica, 1999.

Diversos autors. *El que sabem del segle XX historia de Santa Perpetua de Mogoda volum 1*. Sta. Perpetua de Mogoda: Ajuntament de Sta. Perpetua, 1999.

Diversos autors. *El que sabem del segle XX historia de Santa Perpetua de Mogoda volum 2*. Sta. Perpetua de Mogoda: Ajuntament de Sta. Perpetua, 1999.

Diversos autors. *Masos, masies i masoveries estudi de Santa Perpetua de Mogoda y santiga (selges XI-XX)*. Santa Perpetua de Mogoda, 2009.

VINYALS I ROVIRA, Fermí. *Història de Santa Perpetua*. Santa Perpetua de Mogoda, 1994.

Índex de figures

1. Imatge d'un hoplita grec.
Font: <http://www.ocesaronada.net/hoplitas-griegos-la-infanteria-invencible/>
2. Imatge d'Octavi August.
Font: <https://www.biografiasyvidas.com/biografia/a/augusto.htm>
3. Imatge de la conquesta de castells.
Font: https://ca.wikipedia.org/wiki/Usuari:Mcapdevila/Guerra_medieval
4. Imatge de les guerres navals Edat Moderna
Font: https://ca.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Columbus_landing_on_Hispaniola.JPG
5. Imatge de la Guàrdia Nacional
Font: [https://ca.wikipedia.org/wiki/Gu%C3%A0rdia_Nacional_\(Fran%C3%A7a\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Gu%C3%A0rdia_Nacional_(Fran%C3%A7a))
6. Taula dona segle XIX i actual
Font: Elaboració pròpia
7. Taula dels diferents cossos d'Espanya
Font: Elaboració pròpia
8. Imatge del tricorni de la Guàrdia Civil
<https://www.ekipol.es/es/bazar-gc/4474-tricornio-mini-guardia-civil.html>
9. Imatge del Duc d'Ahumada
Font: https://es.wikipedia.org/wiki/Francisco_Javier_Gir%C3%B3n
10. Imatge servei ordinari de l'Ertzaintza
Font: <https://elpais.com/ccaa/>
11. Imatge policies locals durant el servei ordinari
Font: <http://staperpetua.cat/>
12. Taula de la plantilla actual dels Mossos d'Esquadra
Font: Elaboració pròpia
13. Imatge de la distribució dels barris de Santa Perpètua
Font: <https://eblancooliva.com/santa-perpetua-de-mogoda-segun-catastro-a-1-1-2015-por-tamano-y-fecha/>
14. Imatge de l'església de Santa Perpètua
Font: <https://mapio.net/pic/p-62008714/>
15. Parella composta per un Mosso i una policia Local
<http://terrassainforma.com/>
16. Fotografia de l'Informatiu amb el cap de policia

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA

Font: Diari Informatiu

17. Gràfic amb el resultat de la primera pregunta enquesta

Font: Elaboració pròpia

18. Gràfic amb el resultat de la segona pregunta enquesta

Font: Elaboració pròpia

19. Alguns resultats tercera pregunta enquesta

Font: Elaboració pròpia

20. Alguns resultats quarta pregunta enquesta

Font: Elaboració pròpia

Annex 1

- Des de quin any ets policia i per què?

Sóc policia des de l'1 d'Abril del 1997, em vaig presentar a diversos municipis però al final em van agafar aquí. Em vaig presentar de policia perquè és una feina que em motiva molt, més per qüestió de ciutadania.

- Quina formació vas necessitar

No vaig tenir cap dificultat per entrar ja que en aquell moment tenia el COU que era equivalent al batxillerat, més endavant em vaig treure la llicenciatura en dret i ara estic fent un postgrau de la seguretat pública.

- Nombre de la plantilla, com va?

El nombre de la plantilla depèn de les característiques del municipi segons si és industrial, turístic, etc., també depèn dels serveis que vols oferir com per exemple si la policia local vol oferir un servei més ampli o no, si és veritat que la població té una petita importància en aquest cas Santa Perpetua és un municipi industrial bastant important.

- Hi ha una manera de fer la tasca policial segons el gènere?

No, a l'hora de triar funcions no hi ha cap diferència, és cert que en un moment històric la situació era una mica diferent, les dones estaven una mica relegades perquè era una feina molt masculina i a sobre hi havia una visió masclista en aquella època.

- En segons quins càrrecs es necessita força física?

En el meu cas la feina de cap és una feina més centrada en administració però si és necessari que surti al carrer surto a donar presència. S'ha de tenir un cert físic per ser policia, perquè la llei ens obliga a complir-la fins i tot contra la voluntat de les persones i que sigui necessari utilitzar la força física.

- Et semblen que hi ha poques dones a tots els cossos?

En totes les policies locals acostumen a haver-hi poques dones, no tinc cap inconvenient en que haguessin més dones dins del cos.

- Estàs content amb el funcionament de la teva plantilla?

Si la veritat és que som un equip i treballem molt bé junts, encara que molts agents estan a punt de jubilar-se i durant els pròxims anys es faran convocatòries anuals que ens permetrà cobrir a la gent que marxi.

- Creus que les dones tenen valor afegit a les funcions?

No, jo penso que cadascú té uns punts forts a diferents aspectes, mai penso a assignar tasques segons els gènere, tots els meus agents són iguals perquè tots són policies.

Annex 2

- Des de quin any ets policia? Per què? Per quina raó vas triar Sta. Perpetua de Mogoda?

Caporal: Sóc policia des del Juliol de 1998, perquè vaig estudiar i en aquell moment vaig veure oportú presentar-me a les oposicions i a la primera vaig aprovar, no vaig triar Santa Perpetua, la primera població va ser un altre, després el 2001 vaig passar cap a Santa Perpetua.

Agent: Sóc policia des de 2001, per vocació, volia ser policia des de petita, jo tinc plaça a Madrid i a Polinyà i aquesta és la meva tercera plaça com a policia i vaig acabar a Santa Perpetua perquè quan vaig vindre aquí Polinyà se'm va quedar una mica petita i Santa Perpetua era una mica més gran i podia fer més tasques.

- Quina formació acadèmica tens?

Caporal: Vaig estudiar criminologia i investigació privada

Agent: Jo només vaig arribar fins al Batxillerat

- Tu creus que hi ha una manera de fer la tasca policial en funció del gènere?

Caporal: Jo crec que no, hi han persones amb diferents capacitats enfocades cap a diferents aspectes, no ha de ser en funció del seu sexe, les dones i homes estan capacitats per a qualsevol tasca.

Agent: Jo opino el mateix que la meva companya

- Et sembla que hi ha poques dones a la plantilla?

Caporal: Hi haurien d'haver més, ens agradaria que hi fóssim més, també hem de dir que estem per sobre de la mitjana de dones que hi ha a la resta de cossos de policia local, però això no vol dir que amb 7 que som ens hàgim d'aguantar, com més siguem millor, també és cert que no hi ha moltes noies que opositin en comparació als homes.

Agent: Opino el mateix

- Creus que als homes i dones policia se'ls hi dona millor algunes funcions en específic pel seu gènere?

Caporal: Jo no aposto perquè per ser dona tinguis que estar en una oficina amb temes administratius, i en canvi els homes hagin d'estar al carrer.

Agent: Jo opino el mateix que la meva companya, cap dels dos gèneres tenen funcions específiques per només ser home o dona.

- Per a tu ser caporal o agent et sembla bé o t'agradaria ascendir cap a una altra categoria?

Caporal: A mi em sembla bé, però si es dóna la circumstància de què puc ascendir a una altra categoria, doncs perfecte, però també s'ha de veure la responsabilitat i el benefici.

Agent: Jo em trobo molt còmoda amb la categoria que estic i no veig necessari ascendir.

- Als teus inicis en el cos et permetien l'accés a les armes?

Caporal: Sí, des del primer moment en que vaig entrar al cos ja tenia l'accés a les armes.

Agent: Si perquè no som tan velles, però sí que és veritat que les dones abans no tenien aquest permís per obtenir l'arma i només accedien a portar la defensa.

Annex 3

- Des de quin any ets policia? Per què? Per quina raó vas triar Sta. Perpetua de Mogoda?

Sóc policia des de l'any 1882, perquè va ser una oportunitat de feina. Vaig començar a Parets, vaig venir a Sta. Perpetua per una mobilitat, et mous d'un Ajuntament a un altre.

- Motivació?

Al principi perquè era una oportunitat de feina, però em va acabar agradant la feina i em vaig quedar a treballar.

- Quina formació acadèmica tens?

Només vaig arribar fins al Batxillerat.

- Tu creus que hi ha una manera de fer la tasca policial en funció del gènere?

No, jo crec que va més de caràcters, que no depèn de gènere.

- Et sembla que hi ha poques dones a la plantilla?

Sí, però també és veritat que últimament hi ha poques oposicions, encara que aquí a Santa Perpètua som bastants.

- Creus que als homes i dones policia se'ls hi dóna millor algunes funcions en específic pel seu gènere?

És veritat que potser l'home té més força, però potser les dones tenen més picardia, cadascú té la seva estratègia mai es pot comparar a cada persona perquè cadascuna té qualitats diferents.

- Per a tu ser caporal o agent et sembla bé o t'agradaria ascendir cap a una altra categoria?

Vaig intentar ascendir però no va sortir bé, llavors m'he acomodat en la meva categoria.

- Als teus inicis en el cos et permetien l'accés a les armes?

No, havia d'anar amb faldilla, i a sobre no hem van donar defensa, mentre que als homes sí, em van donar la defensa al cap d'un any des que vaig entrar al cos.

Informació extra: Avui dia, a vegades quan algú està detingut li pregunta més coses als homes que a les dones.

Annex 4

- Des de quin any ets policia? Per què? Per quina raó vas triar Sta. Perpetua de Mogoda?

Sóc policia des de 2008 perquè hem cridava molt l'atenció i vaig tenir fills jove i no podia preparar-me, a sobre tenia una altra feina. Hem va apuntar el meu home sense jo saber-ho.

- Motivació

Era curiositat per conèixer aquest món i veure com era el dia a dia d'un policia.

- Quina formació acadèmica tens?

Jo vaig estudiar FP, estudis de perruqueria, administratiu, cursos d'informàtica i mecanografia.

- Tu creus que hi ha una manera de fer la tasca policial en funció del gènere?

Jo crec que tot ho podem fer tots dos, parteixo de la base que realment els homes són més forts però jo crec que la dona té més habilitats socials. Però en tots dos casos si hi ha una manca d'una de les dues qualitats normalment s'esforçarà. Per mi les dones són imprescindibles com per exemple en casos de violació d'una dona hi ha més empatia cap a la víctima.

- Et sembla que hi ha poques dones a la plantilla?

Sí, jo miro cap endavant i penso que si som 7 deuríem ser 14, jo vull igualtat perquè tant els homes i les dones són necessàries.

- Per a tu ser caporal o agent et sembla bé o t'agradaria ascendir cap a una altra categoria?

Jo estic molt contenta sent agent, avui no vull ser caporal, perquè la feina m'agrada i no vull més responsabilitats afegides a les de casa i les d'agent, a més no tinc temps a preparar-me les oposicions a caporal.

- Als teus inicis en el cos et permetien l'accés a les armes?

No, me la van donar quan vaig acabar l'escola de policia i la vaig aprovar.

Informació extra: L'arma és de l'Ajuntament i es deixa aquí a l'Ajuntament, es pot tenir una segona arma personal a casa, encara que només es pot utilitzar en casos molt concrets.

Annex 5

- Des de quin any ets policia? Per què? Per quina raó vas triar Sta. Perpetua de Mogoda?

Sóc policia des de 2005 per vocació, sempre volia ser militar o policia i em vaig decantar per policia, en els meus inicis vaig estudiar per a mestre i em va ajudar molt el tema de psicologia, perquè ajuda molt a reconduir a la gent en diferents situacions que vivim durant la nostra jornada.

- Quina formació acadèmica tens?

Vaig arribar a treure la carrera, llavors sóc llicenciada

- Tu creus que hi ha una manera de fer la tasca policial en funció del gènere?

Tots dos som capaços d'assolir la tasca de policia tant home com dona, dintre de què cadascú tingui diferències de capacitats físiques.

- Et sembla que hi ha poques dones a la plantilla?

Si fos per mi no m'importaria ser més dones, però penso que la meitat homes i l'altra meitat dones no seria viable, hauria de ser més o menys per torn 5 homes i 2 o 3 dones.

- Per a tu ser caporal o agent et sembla bé o t'agradaria ascendir cap a una altra categoria?

Pel meu ego propi, sí que m'agradaria ascendir

- Als teus inicis en el cos et permetien l'accés a les armes?

Sí que tenia l'accés a les armes després d'haver passat per l'escola i aprovar

Annex 6

- Des de quin any ets policia? Per què? Per quina raó vas triar Sta. Perpetua de Mogoda?

Sóc policia des de 1991, per vocació, quan estava treballant a correus vaig veure que hi havia oposicions a Santa Perpètua i vaig veure el moment perfecte.

- Quina formació acadèmica tens?

Jo tinc Batxillerat

- Tu creus que hi ha una manera de fer la tasca policial en funció del gènere?

Jo crec que tots estem iguals de capacitats per fer actuar en qualsevol situació, després hi haurà més i menys professionals.

- Et sembla que hi ha poques dones a la plantilla?

Penso que encara estar per sobre de la mitjana, hauria d'estar més equilibrat.

- Per a tu ser caporal o agent et sembla bé o t'agradaria ascendir cap a una altra categoria?

Em sembla bé perquè ara mateix no tinc ambició d'ascendir.

- Als teus inicis en el cos et permetien l'accés a les armes?

No, fins que no vaig ser funcionària en carrera i vaig passar l'any de l'escola.

Informació Extra: Vaig entrar com a auxiliar de policia perquè no hi havia cap dona i vaig estar un any a l'acadèmia fins a aconseguir la plaça fixa, després vaig passar a ser la primera caporal quan vaig ascendir.

Annex 7

- Des de quin any ets policia? Per què? Per quina raó vas triar Sta. Perpetua de Mogoda?

Sóc policia des de 1887, per vocació, perquè van treure dues places de propietat aquí i vaig preparar l'oposició i la vaig aprovar.

- Quina formació acadèmica tens?

Vaig estudiar fins al Batxillerat.

- Tu creus que hi ha una manera de fer la tasca policial en funció del gènere?

Tots som iguals perquè al carrer la gent ha de veure un policia sense importar el gènere.

- Et sembla que hi ha poques dones a la plantilla?

No és que hi hagi poques sinó que opositen menys, no els crida molt l'atenció en general, jo amb la experiència que tinc crec que tenim el percentatge més alt de dones i les intervencions de les dones al carrer són més vulnerables.

- Per a tu ser caporal o agent et sembla bé o t'agradaria ascendir cap a una altra categoria?

No vaig ascendir a més per falta d'estudis.

- Als teus inicis en el cos et permetien l'accés a les armes?

Fins que vaig aprovar l'escola no vaig rebre totes les armes.

Annex 8

- Com veus la policia local?

- a) Com un cos repressiu
- b) Com un cos proper al ciutadà

- Quan penses en un policia, com te l'imagines? Escull dues opcions.

- a) Com un jove
- b) Com un adult
- c) Un home
- d) Una dona

- Saps quines funcions exerceixen els policies del teu poble? Si ho saps esmentales.

- Si has tingut alguna experiència amb la policia, digues si ha sigut positiva o negativa i, explica-la breument.

DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA - DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA - DELS PRIMERS EXÈRCITS A LA NOSTRA POLICIA